ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාවේ ගනුදෙනු පිළිබඳ වාර්තාව - 2024

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාවේ (“සංස්ථාව”) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2021 මැයි 04 දිනැති කැබිනට් පත්‍රිකා අංක අමප/21/0631/306/037ට අදාළ අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව, ජාතික යන්ත්‍රෝපකරණ ආයතනය (NEMO) සංස්ථාවෙහි ඒකකයක් ලෙස ඒකාබද්ධ කර තිබුණි. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය දරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව, විගණනය කරනු ලබන සෑම අස්ථිත්‍යයක් විසින්ම එම අස්ථිත්‍ය සම්බන්ධව වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය. එම පනතේ 16 (2) වගන්තිය ප්‍රකාරව, සෑම විගණනය කරනු ලබන අස්ථිත්‍යයක් සම්බන්ධයෙන් වූ වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන, රීති මඟින් දක්වනු ලැබිය හැකි පරිදි වන කාලසීමාවක් තුළ එම අස්ථිත්‍යවල කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තා ද සමග ප්‍රධාන ගණන් දීමේ නිලධාරියා විසින් විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. එම පනතේ 38 (1) (ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව, වාර්ෂික වාර්තා සහ වෙනත් මූල්‍ය ප්‍රකාශ අවශ්‍ය වේලාවන් ඇතුළත පිළියෙල කිරීමට සිදුවන බව සහතික විය යුතු අතර ඊට අමතරව විගණනය කරනු ලබන අස්ථිත්‍යයට අදාල වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රධාන ගණන් දීමේ නිලධාරියා වගබලා ගනු ලැබිය යුතුය.

2. සංස්ථාවේ වත්කම් සහ වගකීම්

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාව විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අවසානයට විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව සංස්ථාවේ වත්කම්, වගකීම්, ආදායම් සහ වියදම් පිළිබඳ විස්තර පහත පරිදි වේ.

අයිතමය	**වටිනාකම**
	රු.
වත්කම්	
ජංගම නොවන වත්කම්	8,134,706,205
ජංගම වත්කම්	9,133,915,803
මුළු වත්කම්	**17,268,622,008**
වගකීම්	
ජංගම නොවන වගකීම්	2,950,719,702
ජංගම වගකීම්	14,000,922,709
මුළු වගකීම්	**16,951,642,411**
හිමිකම්	316,979,597
මුළු හිමිකම් සහ වගකීම්	**17,268,622,008**

ආදායම සහ වියදම

මුළු ආදායම	3,162,787,854
මුළු වියදම	4,385,832,061
බදු ගෙවීමට පෙර ලාභය/ (අලාභය)	**(1,223,044,207)**

2.1 විගණනයට මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමට අපොහොසත් වීම

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යවසාය චක්‍රලේඛ අංක 01/2021 සහ ඉහත 1.1 ඡේදය මගින් හඳුන්වා දී ඇති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර සම්බන්ධ මෙහෙයුම් අත්පොතේ 6.6 වගන්තියට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ආයතනයේ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මූල්‍ය වර්ෂය අවසානයේ සිට දින 60ක් ඇතුළත විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, 2022 වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනය 2025 නොවැම්බර් 14 දින ඉදිරිපත් කර ඇති අතර 2023 සහ 2024 වර්ෂ සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2025 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	ජාතික යන්ත්‍රෝපකරණ ආයතනයේ 2021 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනය 2023 වර්ෂය දක්වා ඉදිරිපත් කිරීමේ ප්‍රමාදය අංක 2021/01 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර පිළිබඳ මෙහෙයුම් අත්පොතට අනුකූල නොවීමට හේතු විය. කෙසේ වෙතත්, ජාතික යන්ත්‍රෝපකරණ ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීම සඳහා වෘත්තීය ගිණුම්කරණ ආයතනයක් බාහිරින් ලබා ගැනීමට රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාවේ කළමනාකාරිත්වය තීරණය කර ඇත. ඒ අනුව, 2022 වර්ෂයේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයක් විගණකවරුන් වෙත යොමු කර ඇති අතර, 2023 සහ 2024 වර්ෂ සඳහා ජාතික යන්ත්‍රෝපකරණ ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනය පිළිවෙලින් 2025 දෙසැම්බර් මස අවසානයේ දී සහ 2026 ජනවාරි මාසයේ දී ලබාදීමට අපේක්ෂා කරන අතර, ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේ ප්‍රමාදය විගණන වාර්තාවලට යටත්ව විසඳනු ලැබේ.	චක්‍රලේඛ උපදෙස් වලට අනුකූලව, මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

2.2 ගෙවිය යුතු ගිණුම්

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	එකඟ වූ පරිදි සංස්ථාව විසින් ණය පියවා නොතිබූ අතර, 2018 සිට 2024 වර්ෂය දක්වා රාජ්‍ය බැංකුවලින් රුපියල් මිලියන 3,177.43 ක ණය ලබාගෙන තිබූ අතර ඒ සඳහා 2024 දෙසැම්බර් 31 වන විට හිඟ පොලිය රුපියල් මිලියන 2,138.75ක් විය.	2024 වර්ෂය තුළ වාරික වශයෙන් ණයෙන් කොටසක් ගෙවා ඇත. 2024.12.31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ සටහන් අංක 18 මගින් එය පැහැදිලි වේ.	ණය සහ හිඟ පොලිය පියවීම සඳහා කළමනාකාරිත්වය විසින් සුදුසු සහ කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.

2.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

	නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	1958 අංක 15 දරන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් පනත, සහ 1980 අංක 46 දරන සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදල් පනත	(i) 2006 ජනවාරි සිට 2015 ජූලි දක්වා සේවකයින්ට ගෙවන ලද ජීවන වියදම් දීමනා සම්බන්ධයෙන් රුපියල් මිලියන 61.1ක මුදලක් සහ රුපියල් මිලියන 12.32ක දායක මුදල් නොගෙවීම හේතුවෙන් සංස්ථාව විසින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට සහ සේවක භාරකාර අරමුදලට පිළිවෙලින් රුපියල් මිලියන 30.55ක් සහ රුපියල් මිලියන 6.16ක් අධිභාර ගෙවිය යුතු විය.	බැරකම් සඳහා අධිභාර පිළිගනු ලබන අතර, ඒවා නිදහස් කර ගැනීම සඳහා ඵලදායී විධිවිධාන යොදා ඇත. එබැවින්, සේවක භාරකාර අරමුදල මත බැරකම් හා අධිභාර අඛණ්ඩව වාරික පදනම මත පියවා ඇත.	සංස්ථාව අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු අතර දායක මුදල් සහ අධිභාර ප්‍රමාදයකින් තොරව පියවිය යුතුය.
		(ii) 2024 දෙසැම්බර් 31 වන විට සංස්ථාව විසින් සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට රුපියල් මිලියන 66.92 ක දායකත්වයක් සහ පෙර වසරවලට අදාළව රුපියල් මිලියන 45.8ක අධිභාරයක් ගෙවිය යුතු විය.	මෙම මුදල් ප්‍රමාණයන් යනු (ස්වේච්ඡාවෙන් විශ්‍රාම ගැන්වීමේ යෝජනාක්‍රමයට පසු) ඉතිරි කාර්ය මණ්ඩලයට ගෙවිය යුතු දායක මුදල් වේ. මෙයින් රු. මිලියන 143.0ක මුදලින් කොටසක් ගෙවා ඇති අතර ඉතිරිය 2024.05.30 සිට මසකට මිලියන 3.16ක් වූ වාරික පදනමක් මත ගෙවනු ලැබේ.	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් පනතේ නියමයන් වශයෙන් දායක මුදල් නියමිත වේලාවට ප්‍රේෂණය කිරීමට සහ අධිභාර ගෙවීමට පියවර ගත යුතුය.

	(iii) ජාතික යන්ත්‍රෝපකරණ ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩලය සම්බන්ධයෙන් 2023 සහ 2024 වසර සඳහා සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට සහ සේවක භාර අරමුදලට පිළිවෙලින් රුපියල් මිලියන 2.75 ක් සහ රුපියල් මිලියන 0.47 ක් දායක මුදල් ගෙවීමට තිබුණි.	ජාතික යන්ත්‍රෝපකරණ ආයතනය (NEMO) සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් අතින් ගෙවීමට පුරුදු වී තිබුන අතර, ඩිජිටල්කරණයත් සමඟ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් බලධාරීන් විසින් එම ක්‍රමය අවසන් කරන ලදී. එබැවින් අවසර දීම, නිලධාරීන් නම් කිරීම (NEMO කාර්ය මණ්ඩලය ස්වේච්ඡාවෙන් විශ්‍රාම ගැන්වීම මත අස්වී ඇති බැවින්), පද්ධති සංවර්ධනය ආදී මූලික කටයුතු කාලය නාස්ති කිරීමක් විය. මුරපදයක් ලබා දීම තවමත් අවසන් කර නොමැත. මුරපදය සක්‍රිය වූ පසු ප්‍රේෂණය කරනු ලැබේ. එබැවින් තත්වයන් ආයතන පාලනයෙන් බැහැරව පවතී.	සංස්ථාව අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවලට අනුකූල විය යුතු අතර දායක මුදල් සහ අධිභාර ප්‍රමාදයකින් තොරව පියවිය යුතුය.
(ආ) 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය. (i) පරිච්ඡේද අංක 5 හි ඇමුණුම 1	2023 වර්ෂයෙන් පසු වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුමත කර ගැනීමට සංස්ථාව විසින් පියවර ගෙන නොතිබුණි. ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමකින් තොරව 2025 වර්ෂය සඳහා අයවැය සකස් කර රේඛීය අමාත්‍යාංශයට සහ භාණ්ඩාගාරයට ඉදිරිපත් කර තිබුණි.	2023.08.18 දිනැති අමාත්‍යමණ්ඩල තීරණ අංක 23/1561/604/152ට අනුව ලබා දුන් ස්වේච්ඡාවෙන් විශ්‍රාම ගැන්වීමේ යෝජනාක්‍රමයෙන් (VRS) මාස 6 කට පසු සංස්ථාව ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ක්‍රියාවලියට යොමු කරන ලදී. SOERU (රාජ්‍ය ව්‍යවසාය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ඒකකය) සමඟ පැවති සාකච්ඡා මාලාව සහ අදාළ ක්‍රියාකාරකම්වලින් පසුව, පසුගිය සැප්තැම්බර් මාසයේ සිට මෙම කාරණය ඇණහිට තිබුණි. නැවතත් එය අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලයේ ලේකම්වරයාගේ අධීක්ෂණය යටතේ ආරම්භ කර ඇති අතර, අදාළ යොමු කිරීම් හා ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරමින් පවතී. එවැනි අවිනිශ්චිත ව්‍යාපාරික අවස්ථා තත්වයක් තුළ	සංස්ථාව අදාළ පරිදි ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සහ අයවැය සකස් කර අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

			දිගුකාලීන සැලසුම් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කළ නොහැක. කෙසේ වෙතත්, අවම වශයෙන් ආදායම හා පිරිවැය සමාන වූ සමතුලිත (BEP) මට්ටමේ කෙටි කාලීන සැලැස්මක් සහිත මෙහෙයුමක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වාර්ෂික අයවැයක් පාලන මෙවලමක් වශයෙන් භාවිත කරනු ලබයි.	
(ඇ)	සාමාන්‍යාධිකාරීවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද 2020 දෙසැම්බර් 18 දිනැති අංක 2020/48 දරන ඇණවුම් සමග චෙක්පත් අභ්‍යන්තර චක්‍රලේඛයේ 08 වැනි ඡේදය.	ඇණවුම් සමඟ චෙක්පත් මගින් අත්තිකාරම් ලබා දුන් පසු, එවැනි අත්තිකාරම් දින 30 ක කාලයක් තුළ පියවිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, මුළු හර ශේෂ වටිනාකමින් රුපියල් මිලියන 961.61ක් වූ දින 30 කට වැඩි අත්තිකාරම් 2024 දෙසැම්බර් 31 වන දින දක්වා නොපියවී පැවතුන අතර වගකිව යුතු නිලධාරීන්ට එරෙහිව විනය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	අදාළ කාල වකවානුව තුළ දිගුකාලීන හිඟ අත්තිකාරම් අඩු කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ පසු විපරම් ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබේ. 2023 ස්වේච්ඡාවෙන් විශ්‍රාම ගැන්වීමේ යෝජනාක්‍රමයෙන් පසු වත්මන් මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳ නිසි අයුරින් සලකා බැලීමෙන් පසු, සමස්ත කාර්යය සඳහා සීමිත කාර්ය මණ්ඩලයක් යොදවා ඇති අතර, ඒ හේතුවෙන් 8 වන ඡේදය පමණක් ක්‍රියාත්මක කිරීම විශාල අභියෝගයක් වේ. එමෙන්ම, ඡේදය අංක 10 සැලකිල්ලට ගෙන එය සාමාන්‍යාධිකාරී විසින්ම නායකත්වය ලබා දී ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය කර කළමනාකරණය කළ හැකි මට්ටමට ගෙන ඒමට යම් කාලයක් ලබා දුන්නේය.	නිශ්චිත කාල සීමාව තුළ අත්තිකාරම් පියවිය යුතු අතර වගකිව යුතු නිලධාරීන්ට එරෙහිව විනය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
(ඈ)	1979 දෙසැම්බර් 20 දිනැති අංක 122/1979 දරන විශේෂ මුදල් අත්තිකාරම් පිළිබඳ අභ්‍යන්තර චක්‍රලේඛයේ ඡේද අංක 4	සේවා හෝ භාණ්ඩ සැපයීම සඳහා විශේෂ මුදල් අත්තිකාරම් ලබා දුන් පසු, එම අත්තිකාරම් දින 14ක් ඇතුළත පියවිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, විශේෂ මුදල් අත්තිකාරම් ලෙස ලබා දී ඇති මුළු හර ශේෂ වටිනාකමින් වසර 01කට වැඩි රුපියල් මිලියන 10.62ක මුදල්	වාර්තාවලට අනුව, වත්මන් මුදල් අත්තිකාරම් වඩා හොඳින් නිරීක්ෂණය කරනු ලබන අතර සාධාරණ කාල සීමාවක් හෝ නියමිත කාල සීමාව තුළ ඒවා පියවනු ලැබේ. වාර්තා වූ අසාමාන්‍ය ලෙස දීර්ඝ කාලින හිඟ මුදල් අයිතම නීතිමය හෝ විනය ක්‍රියාමාර්ග සඳහා යොමු	නිශ්චිත කාල සීමාව තුළ අත්තිකාරම් පියවිය යුතු අතර වගකිව යුතු නිලධාරීන්ට එරෙහිව විනය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

අත්තිකාරම් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටද නොපියවා තිබුණි.	කර ඇත. තවද, ගිණුම්කරණ සැසඳීම් සඳහා යොමු කර ඇති ඇතැම් අයිතම 2025 වසර අවසානයේ දී අවසන් වනු ඇත.	

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 සංස්ථාවේ අරමුණු

1957 අංක 49 දරන රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනතේ 3(2) වගන්තියට අනුව, සංස්ථාවේ ප්‍රධාන අරමුණු 2008 මාර්තු 28 දිනැති අංක 1543 දරන ගැසට් පත්‍රය මගින් පහත පරිදි ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. (i) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ විදේශයන්හි ගොඩනැගිලි, සිවිල් ඉංජිනේරු සහ වෙනත් ඉංජිනේරු ව්‍යාපෘති විමර්ශනය කිරීම, සැලසුම් කිරීම, නිර්මාණය කිරීම සහ ඉදිකිරීම (ii) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ විදේශයන්හි සියලුම ඉංජිනේරු ක්ෂේත්‍රවල උපදේශන සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ සේවා සැපයීම (iii) දේපල සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීම (iv) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ විදේශයකදී නිමි මිශ්‍ර කොන්ක්‍රීට්, සවිමත් කළ කොන්ක්‍රීට් සහ පෙරැදි කොන්ක්‍රීට් යොදා කරනු ලබන භාණ්ඩ නිශ්පාදන කාර්යයන් හා ඒවායේ අලෙවිය (v) ඉංජිනේරු ව්‍යාපෘති/ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අවශ්‍ය ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය, යන්ත්‍රෝපකරණ සහ උපකරණ නිෂ්පාදනය, අලෙවිය, ආනයනය සහ අපනයනය (vi) ඉංජිනේරු සහ කාර්මික ශිල්පීන් පුහුණු කිරීම (vii) ඉහත අරමුණු සඳහා උපයෝගී කර ගනු ලබන ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය, විධි ක්‍රම සහ කාර්මික ශිල්පීය ක්‍රම පිළිබඳව පර්යේෂණාත්මක කාර්යයන් ඉටු කිරීම.

3.2 ඉහත අරමුණු ක්‍රියාත්මක නොකිරීම සහ ඉහත අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ස්ථිර වැඩබිම් , වැඩපල හා ඉදිකිරීම් අංශය, ඉදිකිරීම් උපාංග අංශය සහ යාන්ත්‍රික හා විදුලි අංශයන්හි සිදු කිරීම් සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	සංස්ථාව ඉහත (iii), (v) සහ (vii) හි අරමුණු මෙන්ම (i), (ii) සහ (iv) අරමුණු සම්බන්ධයෙන් අදාළ මෙහෙයුම් කටයුතුවල විදේශයන්හි නිරත වී නොතිබුණි.	පිළිතුරු ලබා දී නොමැත.	ගැසට් පත්‍රයේ දක්වා ඇති අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ)	සංස්ථාවේ ආදායම් ගණනය කිරීමේ කෙටුම්පත් ලේඛනය අනුව, ඉදිකිරීම් අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘති 10ක් සහ ඉදිකිරීම් උපාංග අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘති 03ක් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට පිළිවෙලින් රුපියල් මිලියන 601.87ක් සහ රුපියල් මිලියන 259ක් වශයෙන් සමුච්චිත අලාභ ලබා තිබුණි.	අදාළ විගණන ඡේදය මගින් සඳහන් කර ඇත්තේ පිරිවැය මත පදනම්ව ටෙන්ඩර් වටිනාකම ඉක්මවූ වසර තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති 10 ක් පිළිබඳවය. කෙසේ වෙතත්, එම ව්‍යාපෘති ඉක්මනින් අවසන් කිරීමට කළමනාකාරිත්වය යොමු වී ඇත.	ව්‍යාපෘතිවල පිරිවැය අවම කිරීමට සහ නව ආදායම් උත්පාදන මූලාශ්‍ර හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ)	රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයෙන් ක්‍රියාත්මක කරන ලද පැලියගොඩ සී-සිටි ව්‍යාපෘතිය අසාර්ථක වී තිබුන අතර මෙම ඉඩම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට පැවරීමට සහ සංස්ථා බැරකම් පියවීමට අමාත්‍යමණ්ඩල සංදේශයක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. 2025 ජුනි 17 දිනැති අංක අමප/25/0921/814/043 දරන අමාත්‍යමණ්ඩල තීරණය මගින් මේ සඳහා අනුමැතිය ලැබී තිබුණද, ඉඩමේ පැහැදිලි හිමිකාරිත්වයක් නොමැති වීම සම්බන්ධ කාරණය හේතුවෙන් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ලබා දුන් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව පැවරීමේ ක්‍රියාවලිය නිසි කලට සිදු කර නොතිබුණි.	අදාළ පැවරුම්ලාභී ආයතනය සමඟ පවත්වන ලද සාකච්ඡා මාලාවක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, පළාත් පාලන ආයතන, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල, ඉඩම් දෙපාර්තමේන්තුව සහ එහි රේඛීය අමාත්‍යාංශය හා රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාවේ රේඛීය අමාත්‍යාංශය වැනි අදාළ රජයේ ආයතන සමඟ ඉඩම් පැවරීමේ කටයුතුවලට අදාළ ලියකියවිලි පිළිබඳ කටයුතු අඛණ්ඩව සිදුවෙමින් පවතින අතර, මෙහෙයුම් අංශයේ ප්‍රධානියා (නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරි) සහ සභාපති/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් දෛනිකව ප්‍රගතිය වඩා හොඳින් නිරීක්ෂණය කර සමාලෝචනය කරනු ලැබේ. තවද, ඉඩම් පැවරීම සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල උප කමිටුවට සහාය වීම සඳහා සාමාන්‍යාධිකාරීගේ සභාපතිත්වයෙන් යුත් මෙහෙයුම් කමිටුවක් හරහා ආයතනික කළමනාකරණ සාමාජිකයින් මේ සඳහා සහභාගී වේ.	අමාත්‍යමණ්ඩල තීරණය ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඈ)	2018 අගෝස්තු 10 වන දින පැවති පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කමිටුවේදී දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ සෝපානය සවිකිරීමේදී සිදු වූ දෝෂ කඩිනමින් නිවැරදි කරන බවට සභාපතිවරයා සහතික වුවද, සංස්ථාවේ ඉදිකිරීම් කටයුතු ප්‍රමාද වීම නිසා එය නිසි කලට නිම කර නොතිබුණි. සපයන ලද මෝටර් සෝපානය සඳහා DIMO සමාගමට ලැබිය යුතු රුපියල් මිලියන 97 ක මුදලක් ඉල්ලමින් සංස්ථාවට එරෙහිව වාණිජ මහාධිකරණ අංක CHC/98/2017/MR යටතේ නඩුවක් ගොනු කර තිබුණි.	සේවාලාභියාගේ පැත්තෙන් සෝපානයක් සවි කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් වෙනස් වන අතර, එම කාරණය විකල්ප අවශ්‍යතා වෙත යොමු කර ඇති අතර යෝජනා සේවාදායකයාට ඉදිරිපත් කර ඇත. මුදල් අමාත්‍යාංශයේ මැදිහත්වීමෙන් සාකච්ඡා කිහිපයක් පවත්වන ලදී. මේ අතරවාරයේ දී, නඩු කටයුතු අවසන් කිරීමට පෙර උප කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ බේරුම්කරණ සැලැස්මක් සකස් කර ඇති අතර, දෙපාර්ශවයටම සිදුවන හානි අවම කිරීම උදෙසා විකල්ප / සමාන කාර්යයන් ලබා දීමේ අදහස ඇතිව සෝපානයේ ප්‍රධාන සංරචකවල භෞතික සත්‍යාපනය සමඟ එය සිදු කිරීමට නියමිතය.	කරණා සම්බන්ධයෙන් සිදුවන පාඩු අවම කරමින් සේවාදායකයා සමඟ අත්සන් කරන ලද ගිවිසුම ප්‍රකාරව ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

(ඉ)	ස්ථිර වැඩබිම් සහ වැඩපල වල කාර්ය සාධනය සම්බන්ධයෙන් සංස්ථාව විසින් 2023 සහ 2024 වර්ෂ සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද කෙටුම්පත් ආදායම් සහ වියදම් පිළිබඳ විස්තර විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් පසු, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රුපියල් මිලියන 99.15ක මුළු ලාභයක් උපයා ඇති බවත්, එය පෙර වසරේ ලාභය වූ රුපියල් මිලියන 108.93ට සාපේක්ෂව රුපියල් මිලියන 9.78ක පහත බැසීමක් බවත් නිරීක්ෂණය විය. කෙසේ වෙතත්, වැඩ බිම් හතක් පමණක් ලාභ ලබා ඇති අතර අනෙක් වැඩබිම් එකොළහ පාඩු පිට ක්‍රියාත්මක වී තිබුණි.	ස්ථිර අංගන ලාභ ඉපයුවද, ප්‍රමාණවත් කාරක ප්‍රාග්ධනයක් නොමැතිවීම හේතුවෙන් අපේක්ෂිත මට්ටමට ළඟා වීමට නොහැකි විය. තවද පහසුකම් කළමනාකරණය 1823 රේගු ගොඩනැගිල්ල, 1087 සුගතදාස ක්‍රීඩාංගනය, 2300 භාණ්ඩාගාර ගොඩනැගිල්ල සහ 2457 බර පරීක්ෂණ සේවාවන්ට අදාල සියලුම නඩත්තු වැඩබිම් සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර වශයෙන් අඛණ්ඩව කරගෙන යනු ලැබේ. පාඩු ලබන සියලුම වැඩබිම් කළමනාකාරිත්වය විසින් සමාලෝචනය කර ඇති අතර, එහි ව්‍යාපාර කටයුතු වෙනතකට හැරවීමට හෝ කරගෙන යාම සඳහා වෙනත් යම් ආයතනයකට පවරා දීමෙන් අදාළ කාර්යය වසා දැමීමට අදහස් කරනු ලබයි.	වැඩබිම්වල පිරිවැය අවම කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

3.3 හඳුනා ගන්නා ලද අලාභ

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට පිළිවෙලින් රුපියල් මිලියන 11.79, රුපියල් මිලියන 1,423.33, රුපියල් මිලියන 97.75, රුපියල් මිලියන 65.21 සහ රුපියල් මිලියන 25.68 ක ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු, අගය එකතු කළ බද්ද, ආර්ථික සේවා ගාස්තුව, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද සහ GST නියමිත වේලාවට ප්‍රේෂණය නොකිරීම හේතුවෙන් රුපියල් මිලියන 930.05ක අධිභාරයක් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසනය දක්වා පනවා තිබුණි.	විගණන ඡේදයේ සඳහන් කර තිබුන ගෙවිය යුතු අදාළ බදු සඳහා දඩ මුදල් පනවන ලදී. බදු මුදා ගැනීම සඳහා දැනටමත් කටයුතු සිදු කර ඇත.	සංස්ථාව නියාමන අවශ්‍යතාවලට අනුකූල විය යුතු අතර බදු පියවීමට කඩිනමින් කටයුතු කළ යුතුය.

3.4 නිෂ්කාර්ය වත්කම්

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට තොග සත්‍යාපන වාර්තාවට අනුව, පිළිවෙලින්	චලනය නොවන අයිතම අභ්‍යන්තර මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා භාවිතයට	මෙම වත්කම් ඵලදායී ආකාරයෙන් භාවිත

	රුපියල් මිලියන 99.88ක් සහ රුපියල් මිලියන 59.32ක් වටිනාකමින් යුත් ද්‍රව්‍ය සහ නිමි භාණ්ඩ තොග ශේෂය වසර දෙකකට වඩා වැඩි කාලයක් චලනය නොවී පැවතුනි.	ගැනීමෙන් අඩු කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.	කිරීමට හෝ නිවැරදි ගිණුම් තැබීමට පියවර ගත යුතුය.

3.5 අනෙකුත් ආයතනවලට නිදහස් කරන ලද සම්පත්

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තු චක්‍රලේඛය මගින් හඳුන්වා දුන් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර සඳහා වන මෙහෙයුම් අත්පොතේ අංක 3.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති උපදෙස්වලට පටහැනිව, සංස්ථාවේ සේවකයින් හතළිස් අට දෙනෙකු (48) නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය, රජයේ කර්මාන්තශාලාව, ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව, නාගරික ජනාවාස සංවර්ධන අධිකාරිය හා සංස්කෘතික අරමුදල වෙතට මුදා හැර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාව විසින් දරන ලද රුපියල් මිලියන 60.67ක වැටුප් අයකර ගෙන නොතිබුණි.	රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතන විසින් කරන ලද ඉල්ලීමක් මත, මෙම සේවකයින් 48 දෙනා අමාත්‍යාංශයේ වැටුප් ප්‍රතිපූරණය කිරීමේ පදනම මත නිදහස් කර ඇත. ඔවුන්ගේ වැටුප් ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් හා අමාත්‍යවරයා සමඟ අඛණ්ඩ සාකච්ඡා පවත්වා ඇත. අපගේ ආයතනයට ආපසු ගෙවිය යුතු මුදල රුපියල් මිලියන 60.67 කි. මෙම හිඟ මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම අඛණ්ඩව සිදු කරමින් පවතී.	චක්‍රලේඛ උපදෙස්වලට අනුකූල වීමට පියවර ගත යුතු අතර එම වැටුප් අදාළ රජයේ ආයතනවලින් අයකර ගත යුතුය.

3.6 ඇණවුම් සමග චෙක්පත් අත්තිකාරම්

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	ඇණවුම් සමඟ චෙක්පත් අත්තිකාරම් ගිණුමෙහි හර ශේෂයක් පිළිබිඹු විය යුතු වුවද, 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද උපලේකනය අනුව රුපියල් මිලියන 696.72 ක අසාමාන්‍ය බැර ශේෂයක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.	සැලකිය යුතු වෙනස්කම් හඳුනාගෙන ඇති අතර, මහ හැරීමේ දෝෂයක් මගින් නිශ්චිත උපලේඛනයක් උපුටා ගැනීමේදී එය සිදුවිය. එබැවින් නිවැරදි කිරීම සඳහා කටයුතු කරන ලද අතර නිවැරදි කරන ලද උපලේඛනය 2025 වසර අවසානයේ ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.	සියලුම අසාමාන්‍ය බැර ශේෂයන් වහාම නිරවුල් කළ යුතුය.
(ආ)	2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාව විසින් සපයන ලද ඇණවුම් සමඟ චෙක්පත් අත්තිකාරම් උපලේඛනය අනුව, 2023 වර්ෂයේ දී ස්වේච්ඡාවෙන්	වැරදි උපලේඛනය තුළ එවැනිම දෝෂයක් හඳුනාගෙන ඇත.	සංස්ථාව විසින් ලැබිය යුතු අත්තිකාරම් මුදල් පිළිබඳ නිවැරදි ලැයිස්තුවක් සකස් කළ

	විශ්‍රාම ගැන්වීමේ යෝජනාක්‍රමය යටතේ විශ්‍රාම ගිය සංස්ථාවේ නිලධාරීන්ට අත්තිකාරම් නිකුත් කර තිබුණි. අත්තිකාරම් ලේඛනය සත්‍යාපනය කිරීමේදී, මෙම අත්තිකාරම් 2023 වර්ෂයේදී පියවා තිබුන බව නිරීක්ෂණය විය. ලේඛනයේ සටහන් කර තිබුන අත්තිකාරම් මුදල් සහ උපලේඛනයේ සඳහන් මුදල් අතර වෙනස්කම් පවතින බව තවදුරටත් දක්නට ලැබුණි.		යුතු අතර, ප්‍රමාදයකින් තොරව හිඟ මුදල් අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

3.7 විශේෂ මුදල් අත්තිකාරම්

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	විශේෂ මුදල් අත්තිකාරම් ගිණුමේ හර ශේෂයක් පිළිබිඹු විය යුතු වුවද, 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද උපලේකනයට අනුව රු. මිලියන 8.64ක අසාමාන්‍ය බැර ශේෂයක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.	සැසඳුම් ක්‍රියාවලියේදී ණය ශේෂයන් රුපියල් මිලියන 6.96 දක්වා අඩු කර ඇති අතර එම අත්තිකාරම් පිළිබඳ පැහැදිලි චිත්‍රයක් ගෙනහැර දැක්වීමට වැඩිදුර ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතී.	සියලුම අසාමාන්‍ය බැර ශේෂයන් වහාම නිරවුල් කළ යුතුය.
(ආ)	2023 ස්වේච්ඡාවෙන් විශ්‍රාම ගන්නා පුද්ගල ලේඛනයේ ඇතුළත් නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙකුගේ නම් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට විශේෂ මුදල් අත්තිකාරම් උපලේකනයේ සඳහන් වීම හේතුවෙන්, විශ්‍රාම යාමට පෙර අදාළ පුද්ගලයින්ගෙන් මෙම ශේෂයන් අයකර ගැනීමට සංස්ථාව විසින් පියවර ගෙන නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.	සැසඳුම් ක්‍රියාවලිය හරහා අයකර ගැනීමේ කටයුතු ආරම්භ කර ඇත. 2025 අවසන් වන විට එය සම්පූර්ණ කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.	ලැබිය යුතු අත්තිකාරම් මුදල් පිළිබඳ නිවැරදි ලැයිස්තුවක් සංස්ථාව විසින් සකස් කළ යුතු අතර, ප්‍රමාදයකින් තොරව හිඟ මුදල් අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

3.8 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	2006 අගෝස්තු 01 දිනැති කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛ අංක 28 (ii)ට අනුව, කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිසි අනුමැතියකින් තොරව බඳවා ගැනීම් සිදු නොකළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, එම විධිවිධාන නොතකමින්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට සංස්ථාව අනුමත නොකළ තනතුරු 04 ක් සඳහා සේවකයින් 04 දෙනෙකු බඳවා ගෙන තිබුණි.	2014 සහ 2019 රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛවලට අනුව ඔවුන් බඳවාගෙන ඇති අතර, එම අතිරේක තනතුරුවල රාජකාරිවල නිරත නිලධාරීන් සිව්දෙනා සඳහා අනුමැතිය ලබා ගැනීමට 2025 අගෝස්තු 12 දිනැති ලිපියක් කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවට යොමු කර ඇත.	චක්‍රලේඛ උපදෙස් ප්‍රකාරව අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ බඳවා ගැනීම් සිදු කළ යුතුය.

(ආ) සාමාන්‍යාධිකාරී සහ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරු 04 ක් ඇතුළුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවේ කාර්ය මණ්ඩලය 1,856ක් පුරප්පාඩු වී තිබුණි. 2023 වර්ෂයේදී සංස්ථාවේ නිලධාරීන් ස්වේච්ඡාවෙන් විශ්‍රාම ගැනීමෙන් පසු, සංස්ථාව සඳහා නව කාර්ය මණ්ඩලයක් අනුමත කර නොතිබූ අතර, තනතුරු කිහිපයක් වැඩ බැලීමේ සහ වැඩ පැවරුම් පදනම මත දිගු කාලයක් තිස්සේ පැවතුනි.	2023 අගෝස්තු 31 දින ස්වේච්ඡාවෙන් විශ්‍රාම ගිය නිලධාරීන් වෙනුවට නව කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා අනුමැතිය ලබා ගැනීමට, රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ නිර්දේශය මත පදනම්ව, 2025 අගෝස්තු 12 දිනැති ලිපියක් කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවට යවා ඇත. කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා අනුමැතිය ලද පසු, කාර්යභාරයේ අවශ්‍යතාවය සහ රාජකාරි අවශ්‍යතා මත පදනම්ව පවතින පුරප්පාඩු සඳහා සුදුසු පුද්ගලයන් බඳවා ගැනීමට පියවර ගනු ලැබේ.	සංස්ථාව විසින් නව සේවක සංඛ්‍යාව සඳහා අනුමැතිය ලබා ගත යුතු අතර ඒ අනුව බඳවා ගැනීම් සිදු කළ යුතුය.

3.9 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සංස්ථාව විසින් 2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයේ 4.2.1 වගන්තියට අනුව ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි.	අනුකූලව කටයුතු කිරීමට උපදෙස් දෙනු ලැබේ.	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් සකස් කළ යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 වාර්ෂික වාර්තා සභාගත කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2021 නොවැම්බර් 16 වන දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය මගින් හඳුන්වා දුන් රජය සතු ව්‍යාපාර පිළිබඳ මෙහෙයුම් අත්පොතේ 6.6 වගන්තිය ප්‍රකාරව, 2020 වර්ෂය සඳහා වූ වාර්ෂික වාර්තාව 2025 නොවැම්බර් 20 වන දින වන විටත් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	වාර්ෂික වාර්තාව මුද්‍රණ අදියරේ පවතින අතර, සමාලෝචනය සඳහා එය ඉක්මනින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයට යොමු කරනු ලැබේ.	චක්‍රලේඛ උපදෙස් ප්‍රකාරව වාර්ෂික වාර්තා නියමිත කාල සීමාව තුළ සභාගත කළ යුතුය.